

Universitat
de les Illes Balears

QUADERNS DE
DIDÀCTICA
PLÀSTICA

1

Possibles policromies:
Jujol a les finestres de La Seu

Materials neix de la voluntat de donar a conèixer els treballs artístics dels estudiants de la Facultat d'Educació de les Illes Balears, realitzats sota la tutela del professorat de l'àrea d'Expressió Plàstica del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques.

Des de l'àrea d'Expressió Plàstica, entenem l'educació artística dels futurs mestres com un camí d'anada i tornada: de l'educació a l'art i de l'art a l'educació. Així, per tant, Materials recull mostres d'activitats amb les quals els estudiants s'han introduït en els camps de la producció artística i l'estètica, la crítica, i la història de l'art amb la intenció de filtrar aquest cúmul de coneixements i experiències en l'àmbit de l'educació infantil i primària.

Materials pretén consolidar-se com una eina de cohesió entre els professors d'art del Departament i, alhora, posar a disposició de la comunitat educativa els recursos didàctics i l'estat de les recerques d'una àrea, ja d'antiga tradició, com és la d'Expressió Plàstica de la Universitat de les Illes Balears.

Pere Capellà Simó
 Coordinador de l'Àrea d'Expressió Plàstica

Juny 2014

ISSN: 2386-2602

<http://dpde.uib.es/materials/>

S'autoritza la reproducció total o parcial dels textos, si se'n dona la font i l'autor o autora.

Treballs de les alumnes d'Educació Artística i Estètica. Fonaments de l'Art Plàstic i Visual. Grau en Educació Infantil. Curs 2013-2014

Professora: Magdalena Jaume

Edició de la col·lecció *Materials*: Àrea de Didàctica de l'Expressió Plàstica i Grup de Recerca en Art i Educació, GRAiE. Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques. Facultat d'Educació, UIB.
 Disseny gràfic seguint la línia institucional indicada per la Direcció d'Estratègia de Comunicació i Promoció Institucional (DIRCOM) de la UIB. Agraïments a Cristina López-Polín.
 Coordinació editorial: Magdalena Jaume i Noemy Berbel

HO PUC FER JO TAMBÉ?

Bruno Munari, comentant la participació dels infants en un dels seus "jocs creatius", diu: non è necessario dare spiegazioni ai bambini di quello che si deve fare: lo si fa, e i bambini capiscono. No és menester donar explicacions: nosaltres ho feim, i els infants ho comprenen.

Munari compta amb la curiositat sempre atenta dels infants, que miren el que fa l'adult i, immediatament, volen fer-ho i, fent-ho, ho comprenen. Aquesta és la via més directa, no per donar a conèixer, sinó per fer conèixer qualsevol cosa, sense lliçons, ni restriccions, ni constriccions.

En aquest cas hem volgut aplicar un mètode similar, però sense poder comptar amb la presència de qui mostra com ell ho fa. No hem tengut la sort de veure Josep Maria Jujol amb l'escarpa i el martell a les mans, esculpint el marés de les parets de la Seu. Ens hi haguéssim atracat per a dir-li: –"Que vos puc ajudar?" –"Ho puc provar jo també?"

Han passat més de cent anys d'ençà que Jujol hagué d'abandonar a mig fer les finestres de ventilació de les capelles laterals de la Seu. El fet que aquestes finestres, i el seu autor mateix, estiguin malmenades i ignorades ha fet que aquesta recerca hagi emocionat i provocat la nostra tasca. I el fet d'haver quedat interrompudes ens ha impulsat immediatament a prosseguir el seu treball.

El frottage del parament ha fet emergir, a poc a poc, de la pedra el que ulls no arriben a veure: potser un cor, una creu, un romb, el començament d'una flamarada...

Després d'haver duit aquells rastres fins al paper, a mida real, la finestra ens convidava a intervenir-hi. Com els infants de Munari, podiem començar a assajar possibles policromies, lliures, amb qualsevol mitjà.

Algunes de nosaltres sentirem la necessitat de pensar-ho un poc i visitar abans l'interior i l'exterior de la Seu, per veure la mà de Gaudí i Jujol sobre les pintures del carreuat gòtic del cor, pintat amb purpurina, sang i plata, esquitxen els respatlles i tenyeixen alguns dels personatges dels baixos relleus; el mur de la Capella Reial, completament folrat de fulles d'olivera i escuts heràldics.

Perquè la imaginació només apareix després d'un obsessiu, pacient, càndid treball d'anàlisi material, fet amb les mans.

El treball de cada grup ha consistit en:

- Triar una de les finestres inacabades, cisellades sobre el mur gòtic de l'exterior de la Seu, realitzades per l'arquitecte Josep M. Jujol al 1909.
- Fer un frottage del parament exterior del mur, per tal de copiar la finestra amb els seus relleus.
- Fer l'anàlisi gràfica, amb croquis a mà alçada i acotació de les mesures reals.
- Realitzar un esbòs precís de la finestra a escala 1:1.

- Assajar possibles policromies, a partir dels treballs pictòrics de Jujol.

Objectius del treball:

Fomentar la curiositat pel patrimoni cultural del nostre entorn.

Accedir a ell mitjançant treballs d'interpretació i manipulació de les obres. Aprendre a investigar i descobrir amb la mirada i el tacte.

Abolir la distància entre obra i espectador, convidant a intervenir en l'obra estudiada.

Motivar l'esperit crític cap a obres desconegudes o amagades.

Magdalena Jaume

Materials 1, *Possibles policromies: Jujol a les finestres de La Seu*

Materials 2, *Teatres en miniatura*

Materials 3, *I Jornades Educació Artística. Carrau Blau 1980-2015*

Facultat
d'Educació

Departament de Pedagogia
Didàctiques Específiques

Grup de recerca en
Art i Educació (GRAIE)

Institut de Recerca i
Innovació Educativa

